

ДМИТРИЙ ГЛУХОВСКИ

DEUS EX MACHINA

Част 14 от „Разкази за родината“

Превод от руски: Васил Велчев, 2017

chitanka.info

Всичко беше приключило.

— Как така? — Чистяков се отпусна в стола си. — Ама как така?

Погледна Председателя с безсмислен рибешки поглед, изхълца и бръкна в панталоните си за таблетка корвалол. Председателят, тлъст функционер с очила с метални рамки, които изглеждаха някак есесовски, сви рамене.

— Нищо лично, Сергей Василиевич — безстрастно, дори бездушно рече той. — Такива са цифрите.

— Не може да са такива цифрите! Няма откъде да се вземат такива цифри! — неуверено произнесе Сергей Василиевич. — Тук всички ме подкрепят... Народът ме обича. Подкрепят ме... Такива мащабни дела...

— Никаква грешка няма тука. Машината го показва.

— Ама това е... Това е краят. Това е смъртна присъда за мен, разбирате ли? — неочаквано изхлипа с тъничко гласче Чистяков, сякаш в него беше заговорило петгодишно момче.

— Не драматизирайте — строго проблеснаха стъклата на Председателя. — Животът на човек не свършва с излизането от...

— Не ме погубвайте! — Сергей Василиевич се свлече на пода и на четири крака запълзя напред — в последен и решителен бой.

— Нищо не мога да направя.

Функционерът дори не помръдна, не направи опит нито да изправи на крака възрастния Сергей Василиевич, нито да го отмести от пътя си. Поне да се беше отдръпнал! Нищо! Сергей Василиевич пълзеше към него като ударен от фрицовете Т-34, а онзи стоеше неподвижно като окопал се деветстотинтонен фашистки панцер. Остави го да се приближи...

— Аз съм участвал във войната — тръгна на таран Чистяков.

— Изгубихте — отстреля го от упор функционерът.

Но Сергей Василиевич успя с последни издихания да се добере до сивите панталони на плешивия и ги сграбчи.

— Отменете резултатите! Още не е късно. Та вие сте Председател на Избиркома! Вие можете всичко!

— Сергей Василиевич, „Единна Русия“ изгуби изборите в нашата област — постави го на мястото му Председателят. — Ще трябва да си отидете. Друг чиновник ще оправя грешките ви. И повече нямам намерение да го повтарям.

— Ама, господибожемой, за пръв път ли ни е, какво? — суетливо забъбри и се заусмихва угоднически Сергей Василиевич. — Ама ние винаги по човешки... Тук прибавяме, там изваждаме, тук за нас ще гласуват в лудницата, там затворът ще ни подкрепи единодушно или моргата, а и студентите на много са способни! Ами пенсионерите... Ще профучим през селата с обоза, с хуманитарната помощ, всичките до един ще бъдат наши, не е шега да получиш цял пакет продукти срещу подпис! Душата си биха дали за това просто, пък и тук не я искат цялата — раздели я на траншове и цели четири години търгувай с нея...

— Според новото законодателство — веднъж на пет години — студено го поправи Председателят на Избиркома.

— А ние ще им добавим водчица и месни консерви, че да им стигне за пет години! — не униваше Чистяков. — Просто вие, Игор Борисович, още не обявявайте резултатите... Нека поброят още малко... Човешкият фактор... А ние ще се понапънем и ще съберем гласове. По тревога. Ще стане! Всичко ще стане, обещавам!

— Изключено — поклати глава Председателят. — Народът направи своя избор.

— Моят народ няма да тръгне против мен! — не се предаваше Сергей Василиевич.

— Народът не е ваш, а на държавата — отрязва го функционерът. — И живее заради интересите на държавата. А не заради вашите. Щом народът е гласувал против вас, значи...

— Татенце! Ама ние какво, наистина ли ще слушаме народа? — Сергей Василиевич погледна функционера така, сякаш виждаше луд. — И откога така? Та те са тъмни субекти!

Председателят на Избиркома вдигна рамене и погледна ръчния си часовник.

— Ама защо?! Защо?! Какво съм ви направил? Защо така с мен?! — захриптя Сергей Василиевич. — Та мен веднага ще ме закопаят... Ще пратят хора от Москва и ще ме закопаят... Човешкият фактор, а? Забавяне?... Направете го, в името божие ви моля! Длъжник ще съм ви! Ето, вилчка — три хектара в резервата например...

— Няма вече човешки фактор. Машината брои — каза функционерът.

— Ама вие сте човек! Та вие сте по-главен от машината! — избъбри Сергей Василиевич, като гледаше неразбиращо към Председателя от долу нагоре. — Ние какво, ще позволим на някаква си мъртва кутия да се разпорежда с нас?!

— Това не е мъртва кутия — отвърна Председателят и кой знае защо стрелна тъгла с извинителен поглед. — Това е Държавната Автоматизирана Система „Избори“. Върхът на научната мисъл.

— Това е просто машина! Машина!

Сергей Василиевич скочи на крака — гърбът му изпука — и с накуцване се засили към същия онзи тъгл, към който току-що беше погледнал Председателят.

— Ще я унищожа! — крещеше той. — Ще я унищожа!

Обраслите с посивели косъмчета юмруци удариха по хромирания корпус на машината, но той не успя да я помръдне и на милиметър.

Сигурно тежеше не по-малко от сто килограма. Кокалчетата на пръстите му се покриха с бавна старческа кръв.

— Вандалоустойчив модел — каза Председателят и в тенекиения му глас се долавяше Опенхаймерова гордост. — Не се опитвайте, Сергей Василиевич. Това е просто една от местните станции. Централната се намира в Москва и до нея няма как да се доберете. Край. Няма да има повече мошеничества, подкупи, мъртви души, рушвети, заплахи, намеса на органите... Всичко вече ще бъде точно като швейцарски часовник. Всичко ще бъде прозрачно.

— На какво се радвате толкова?! — поклати глава Сергей Василиевич. — На какво се радвате, клети човече! Та това е краят на света, какъвто го познаваме!

* * *

Той отказваше да се предаде. Нямаше накъде да отстъпва. Сергей Василиевич живееше заради властта и единствено властта го хранеше, вдъхваше живот в тялото му. За него тя беше като свежата кръв за възрастен вампир: властта караше сърцето му да бие, изглаждаше бръчките му и пресичаше късното прошарване. Лиши го от власт,

откъсни го от тази широка и сънна като Енисей артерия — ще се сгърчи и скоро ще умре, без да дочака Възнесението.

За него нямаше значение как се нарича длъжността. В съветски времена длъжностите се наричаха по един начин, по-късно — по друг, ето, само Партията четири пъти я преименуваха, но принципът, по който причестяваха светите тайни и помазваха царете, си оставаше същият. А после, веднъж причестени, винаги можеха да се договорят за удължаване на пълномощията. По-рано винаги така ставаше.

Но ето че май вече беше свършило.

Сергей Василиевич никога не беше ходил в Москва — нямаше за какво. На своята родна земя беше прекарал толкова години, колкото останалите дори не доживяват, и тя също вливаше сили на възрастния вампир. Той знаеше по име всеки един милиционер в областта с ранг над майор, познаваше по физиономия всички ветерани и притежаваше компромати за всеки местен или московски политик, който поне веднъж беше критикувал дейността му в района.

Нямаше как да изгуби изборите. Не можеше да ги изгуби.

Не можеше.

Поне да ги беше изгубил от комунистите, но от тези...

Заради тях със сигурност ще го свалят.

Сергей Василиевич прогони с махване на ръката бърбривата си секретарка, отвори кабинета си и без да разтваря широко вратата, някак крадешком се промъкна през процепа.

По стената бяха окачени еднакви фотографии на Сергей Василиевич с негови подчинени по време на жътва — от шейсет и пета (когато започнаха да го повишават) до миналата година, без нито един пропуск. Можеха да бъдат превърнати в кадри от анимационно филмче — кратко и печално. На масата, празна и прашна като пехотен плац, лежаха единствено фронтовата му карта и белият телефон с герб. Тук сега рядко влизаха чистачи — беше изборно време.

До белия кремълски телефон лежеше понагнила едра ягода и кутия с черна, съсирена кръв от отрязаните рога на марал — по съвет на старите кореняци. От ярост на Сергей Василиевич му притъмня пред очите.

— Зинка! — изрева той. — Твоята кожа! Зинка!

Секретарката отвори вратата по-широко, отколкото се беше осмелил той, и надникна вътре.

— Какви ги вършиш, а? Кога за последно сменя кръвта?! Че тя цялата се е съсирила! С тях играеш вече, нали? Признай си! Да пукна искаш, а?!

— Ама, Сергей Василиевич — усмихна се тъповато Зинка.

— За какво ви е вече, а? Нали уж всичко свърши?

— Това не ти влиза в работата, мръснице! — прекъсна я Сергей Василиевич. — Тепърва ще разберем свършило ли е, или не! Твоята работа е да му поднасяш пресни плодове и да му сипваш тая гадост от катуна, щом помага!

— А вие да го бяхте намазали и с мас „Звездичка“ — изсъска ядно Зинка. — Наша, вьетнамска...

— Ах ти, змия! — вцепени се Сергей Василиевич. — Аз те отгледах... На гърдите си те топлех... А ти каква се извъди...

— Ей това на гърдите ви! — Зинка се изплю. — Стига толкова, натърпях се. Довиждане, Сергей Василиевич. Почивайте в мир.

Тя се въртна на токетата си и излезе.

— Плъховете бягат от кораба... — прошепна Сергей Василиевич. — Плъховете бягат...

Той погледна плахо към телефона. Вместо диск с циферблат — капак със златен двуглав орел. По такъв телефон не можеш да се обаждаш, а само да приемаш обаждания или да се опитваш да умиловистиш апарата. Също като с Господ — връзката е едноточна. От горе надолу, по вертикала.

Няколко пъти, докато Сергей Василиевич беше още млад и глупав, той вдигна слушалката, без да са му позвънили — просто така, от любопитство, да послуша.

От другата страна на вертикала се чуваше тих звук — приличаше на тоналния сигнал на обикновен човешки телефон, но звучеше някак по-различно, по-извънземно, сякаш пееха кастрати.

Той извади от шкафа стилизирана във формата на брезова цепеница бутилка местна сувенирна и угоднически, плахо поднесе пълна чашка към телефона.

Той мълчеше.

Сергей Василиевич се прекръсти, целуна партийния си билет и вдигна слушалката.

Пълна тишина. Мъртвило.

Сякаш отломка от снаряд беше прекъснала кабела. Ех, ако можеше да допълзи до скъсаното място, да стисне двете краища със зъби и пропусне тока през тялото си... Ако всичко беше толкова просто, както на фронта!

— Не вярвам — упорито, с животинско нежелание да умира, рече той. — Не вярвам!

* * *

Той помнеше онзи ден.

— ДАС „Избори“ — произнесе тържествено и печално Председателят на Избиркома.

Още онзи Председател, предишният... Валентин Иванич. За него човешкият фактор винаги съществуваше, той в никакъв случай не вярваше, че усърдният труд на мазолестите ръце може да бъде заменен от конвейерната работа на машините, и за него имаха значение вечните ценности като три хектара в резервата с ловна хижа в тях. Златен човек беше. А какъв специалист!

Хора в сини гащеризони отнесоха мукавената обвивка и железният агрегат погледна мрачно от ъгъла с червените си очи към Сергей Василиевич.

— „ГазИзбори“? — повтори Сергей Василиевич.

В гласа му се долавяше безкрайното уважение към най-големия енергиен монополист: браво на тях, разширяват се!

— ДАС. Държавна автоматизирана система — обясни му Валентин Иванич.

— А... Защо? — зададе простия въпрос Сергей Василиевич.

— Машина... Не можеш я излъга. Сгъваш бюлетините, тя ги поглъща и веднага научава всички цифри. И незабавно ги изпраща в Москва. Сама изчислява фалшивите, а скоро ще започне да работи съвсем без бюлетини — съобщи му предишният Председател.

— Ама тя така и без хора ще може да работи — непредпазливо се пошегува Сергей Василиевич.

— Ще може — без намек за усмивка потвърди Валентин Иванич.
— Новата епоха на демокрацията.

— И какво, няма никога няма да сбърка? — за всеки случай уточни Сергей Василиевич.

— Не.

— И манипулирането на данните е невъзможно? — попита с разузнавачески шепот Сергей Василиевич, за да не го чуят хората в сини гащеризони.

— Невъзможно — унило отвърна Валентин Иванович.

— Но сигурно има някакви начини да я... заинтригуваме? — продължи да опипва почвата Сергей Василиевич.

— Не можете да я заинтригувате. Та това е машина. Няма душа. И разум няма. Само едни статистически алгоритми... Опитайте първо да излъжете компютъра на пасианса „Солитер“...

— Абе аз с техниката изобщо... — призна си Сергей Василиевич. — Секретарката се занимава. И внукът ми добре се оправя.

— Мен вероятно ще ме махнат, Сергей Василиевич — внезапно рече Председателят. — Вие нали, ако има нещо, ще ме прикриете?

— Стига говори глупости, Валка! — отвърна строго онзи.

— Машините никога няма да заменят хората! Ще повоюваме още доста! Чуваш ли ме, желязна гадост?! Ще повоюваме! — И Чистяков заплаши ДАС „Избори“ с юмрук.

* * *

Вратите плавно се разтвориха встрани и гумите на мерцедеса захрущяха по чакъла на вътрешното дворче. Сергей Василиевич се измъкна от командирската задна седалка и тежко изпъна пукация си гръб. Сред върховете на високите, прави борове, които заобикаляха резиденцията като ограда, се разхождаше топъл вятър. Над комина се виеше бял пушек и във въздуха се усещаше вкусният мирис на огън. Щом видяха стопанина си, двете кавказки овчарки с подрязани уши допълзяха със скимтене, за да му се подмажат точно както самият той беше допълзъл сутринта до Председателя на Избиркома.

Не може да няма начин, каза си Чистяков. Трябва да има. Той изкачи стълбището, влезе през антрето в къщата.

Внукът му — вече съвсем пораснал, но по навик избягал на почивка от бащата генерал в Москва, се пулеше в телевизора с невиджани размери. На екрана железни роботи кълцаха на салата хора. Знак, помисли си Сергей Василиевич.

— Какво гледаш? — с неподправен интерес попита той внука си.

— Последния „Терминатор“ — без да откъсва поглед от екрана, отвърна младежът. — Как са нещата, дядо?

— За какво се разказва? — не отстъпваше Чистяков.

— Няма да ти е интересно — отръска се внукът. — За теб донесох „Волга-Волга“.

— За какво се разказва? — повтори ласкаво Сергей Василиевич — със същия тон, с който казваше на кучетата си да легнат на земята.

— За въстание на машините. Как роботите се надигат срещу хората. Вече четвърти филм се бият и хората непрекъснато губят.

Чистяков бръкна в джоба на панталоните си за корвалол: имаше чувството, че сърцето му всеки момент ще изскочи от гърдите.

— А с какво започва всичко? — предпазливо продължи той.

— Ами накратко — започна внукът, като натисна паузата на плейъра и озадачено погледна към Сергей Василиевич, — хората създали един такъв суперкомпютър, който бил съставен от много станции, и го нарекли „Скайнет“. Мислели си, че той ще работи просто като машина, а той развил нещо като изкуствен разум. Съвсем сам. Започнал собствен живот, един вид. И с две думи, обявил война на хората. Абе няма да го разбереш, дядо...

— Защо така мислиш? — прошепна Сергей Василиевич. — Веднага всичко разбрах... И как се борят хората с роботите?

— Ами там има един герой — обясни внукът. — И той някак си трябва да счупи в миналото тоя компютър, в който се е зародил живот... Е, или поне да предупреди другите хора. А самите машини се отправиха в миналото и се опитаха да му попречат, преди още да е осъзнал всичко... С две думи... Дядо, ти къде?!

* * *

Чартърът закъсняваше.

Шкембести бизнесмени — неразличими един от друг търговци на дървен материал и металурзи — възмутено тикаха в лицето на администраторката тежките си часовници за безброй хиляди евро и настояваха за обяснение.

Сергей Василиевич се беше оградил от останалите с областния вестник и седеше инкогнито. Познаят ли го, или ще започнат да раболепничат (ако слуховете още не са достигнали до тях), или (ако вече знаят всичко) ще застанат на безопасно разстояние от него, сякаш е чумав. Акела изтърва плячката^[1], нали разбирате.

Трябва да се другарува с бъдещия началник, а не с бившия. Законът на джунглата.

Администраторката разстроено пърхаше с ресници, огромни и ярки като крилата на тропическа пеперуда. „Технически неизправности... Бордовата апаратура... Слив на навигационната система...“, дочу Сергей Василиевич през вестникарското платнище.

Ето го. Започва се.

Може би Машината, която е решила да впише Чистяков сред враговете си, сега се опитва да му попречи да се добере до столицата? С влак до Москва се стига за не по-малко от две денонощия... Затова пък във влака няма никаква електроника, каза си Сергей Василиевич. Там даже чая си варят на въглища. Руските влакове са прости, разбираеми и надеждни като сапъорска лопатка.

Дали това е просто параноя? Или да си дочака полета? Мониторите, окачени над кожените дивани във ВИП зоната, жално примигнаха, обновиха картината си и всичките в синхрон изкараха съобщението „Москва — НЕТ“.

— Лъжеш — злобно рече на Машината Чистяков.

— Извиняваме се за причинените неудобства — изплашено изчурулика администраторката.

И си отиде заедно с най-наглия бизнесмен някъде зад кулисите — да овъзмездява моралните му щети.

Без да се оглежда, Сергей Василиевич стана от мястото си и с маршова стъпка напусна сградата на летището. Носеше единствено куфарчето с несесера и снопче бюлетини, обявени за недействителни от опозицията — просто така, като доказателство. В мерцедеса се размърда припичащият се на слънцето шофьор.

Дявол го вземе, каза си Чистяков. Та нали вътре, в тая фашистка консервна кутия, има навигатор. Интелектуална система за управление... Ще получи за миг заповед от космоса и ще го блъсне в някой „Камаз“ с двеста километра в час. Или ще изплюе компактдиска и ще пререже гърлото на стареца. Фасулска работа.

Той освободи шофьора и нае една „четворка“, чиито скоростомер и тахометър не работеха и върху тях бяха залепени иконки с Богородица и свети Николай Чудотворец.

В последния момент успя да се метне във вече потеглящия вагон и тикна в устата на контролорката една петдесетачка, за да му намери място в някое купе. Засага всичко беше спокойно. Очевидно Машината не беше очаквала от Сергей Василиевич такава бързина и беше зациклила в преработване на плана за действие.

Нищо, нека смята, гадината. Той ще ѝ даде да се разбере.

— Вие вярвате ли, че в компютрите може да се зароди съзнание?
— все пак попита съседа си след двучасово мълчание Чистяков.

Оня го изгледа внимателно, пригладжайки редките си коси. Колелата равномерно потракваха, на масата подрънкваха в подложките си многостенни чаши.

— Аз съм системен администратор. Работя в данъчната инспекция. — Съседът му замълча за кратко. — Вярвам.

— А чували ли сте нещо за системата ДАС „Избори“? — оживи се Сергей Василиевич.

— Казаха нещо в новините... От сорта, че скоро няма да има хартиени бюлетини, ще се гласува с бутон и няма да има никакви машинации. Добра работа — кимна съседът. — В новините го казаха.

— Добре, кажете ми като администратор на администратор — развълнувано рече Сергей Василиевич — може ли в такава система да се пробуди зъл разум?

— Като сътрудник на данъчното, тоест извънредно рационален човек, мога да кажа... — Съседът му отпи от чая си. — В този свят всичко е възможно.

— Та там няма откъде да се вземат тия цифри! — изтърси Чистяков. — Разбирате ли... Логически не мога да разбера как... как един човек е загубил изборите. Значи Машината сама е решила така. Нали не може да бъде измамена? Ами ако в нея внезапно се е пробудил живот?

— А вие нея... Наранихте ли я по някакъв начин? — попита съседът му, докато изсипваше в чашката си пакетче захар. — Има ли причина да не ви обича?

Сергей Василиевич замълча, докато си припомняше.

Влакът стигна до тъмна, почти изоставена гара и спря.

— Та кой да знае, че е толкова злопаметна — промълви най-накрая Чистяков.

— Ако не друго, паметта им е добра — кой знае защо, се усмихна съседът му. — И всяка година се удвоява. Казват, че скоро на флашка ще се събира повече, отколкото в съзнанието на човека!

— Вие като че ли им се възхищавате на тези машини — рече Чистяков с подозрение.

— И какво чудно има в това? Та аз живея чрез тях! — усмихна се още по-широко системният администратор.

В този момент телефонът му — необичайно голям, с широк екран и множество бутони, като цяло напomniaщ повече на компактен компютър — оживя и пропищя нещо. Съседът прочете съобщението, като закри екрана с гръб от Сергей Василиевич, и прибра телефона в джоба си.

— Да излезем ли в коридора да запалим, докато влакът е на гарата? — Усмивката като залепена не слизаше от някак пластмасовото лице.

— Не пуша — навъси се Чистяков.

— Е, семки да си купим. Или бира — настояваше съседът. Приближаваше полунощ. На перона нямаше жива душа.

— Ами да вървим — неочаквано за себе си кимна Чистяков. Съседът му пръв тръгна по тесния коридор; пердетата на всички купета бяха плътно спуснати, сякаш Сергей Василиевич вървеше не в истински вагон, а по сценична декорация и купето беше изградено само там, където се развиваше действието...

Системен администратор, повтаряше си наум Чистяков. Храни се с машини. Знае, че може да се зароди разум. Пита не съм ли Я наранил по някакъв начин. Навежда на размисъл... После някой му праща заповеди в компютърчето... Гарата е пуста. Семки му се прияли. Бира.

Наемник, продажник. Полицай. Всичко е ясно. Сега ще заведе Сергей Василиевич за семки и в храсталака ще забие нож в ребрата на

стареца. И после хоп! — на влака. Към Москва, за да докладва за геройството.

— Ето, лавката работи! — съобщи радостно съседът, като надникна от вагона. — Ще се разходите ли с мен? Че ми е страшно сам. А толкова ми се ядат семки!

Влакът протяжно заскърца: още малко и ще потегли.

— С единия крак тук, с другия там! — извърна се съседът.

— Не. Със сигурност няма да успееш да се разчекнеш така — усмихна се мрачно Сергей Василиевич.

— Какво?!

И в този момент още преди системният администратор да се усети какво става, старецът го свали с ъперкът на ръбестия под в коридора, а после го изблъска от влака на платформата. Съседът като че ли падна на главата си. Започна да се изправя — бавно, замаяно — но композицията вече изчезваше в нощта.

— Полицай — изплю се презрително Сергей Василиевич и пое, олюлявайки се, към купето си.

И веднага всичко се обърна на деветдесет градуса.

Под възглавницата на бившия си съсед откри списание, отворено на интересна статия. Репортаж, така да се каже, от мястото на събитието: основателят на корпорацията „Майкрософт“ Бил Гейтс пристигнал лично в Москва... и посетил Централната изборителна комисия!

По някои сведения „Майкрософт“ спечелила закрит търг и помагала на Русия да обзаведе с най-нови информационни системи изборителните участъци и центъра за обработване на гласовете.

Ехе, че тук не става дума просто за разбунтувал се компютър! Тук се подготвя американско нашествие... Сергей Василиевич почувства как вътре в него сякаш се задвижи барабанът на пералня.

Значи американците са заложили такива цифри против него... Но за какво им е той, старецът, който и без това е на доизживяване? Защо точно той стана първата мишена, върху която изпробват адското си оръжие? Какво им беше напакостил? Е, да, Чистяков не обичаше американците и на митинги винаги го заявяваше открито. Но малко ли са онези, които не ги обичат — от Жириновски до Бин Ладен... И самият Национален лидер също, току ги жегне по своя си афористичен начин. Защо свалят Чистяков?

Може би... Може би се опитват да го свалят — както в „Терминаторът“ — не заради онова, което вече е направил, ами за това, което ще направи в бъдеще?!

Сергей Василиевич дочете статията до края, но разбра единствено, че който и да стои зад експанзията на ДАС „Избори“ в Русия, самата Система или чуждестранни агенти, невидимата война срещу неговата страна вече беше почти спечелена. Железните кутии с червени очи бяха наводнили цяла Русия, вече стояха във всеки районен център и тихо докладваха нещо в Москва. Докладваха на своето началство — гигантска изчислителна машина с хиляди очи. И съвсем скоро тя щеше да им даде заповед.

* * *

Оставаше му само един изход — да завладее Централната избирателна комисия.

През двете денонощия, прекарани във влака, Сергей Василиевич не спа, а подготвяше план за действие. Да се промъкне вътре, да минира навсякъде и да поиска пряка връзка с Президента или още по-добре — с Националния лидер. И нека дойдат камерите! За това трябва да знаят всички.

Сергей Василиевич разбираше: да, това най-вероятно, щеше да е краят на кариерата му. Но онова, което му се беше случило през последните два дни, изведнъж изцяло преобърна приоритетите му. Той разбра, че отново се беше оказал на война — нечувана, невъобразима. И на него, стария войник, сега му се струваше много по-сладко да загине като герой, отколкото да излезе в пенсия.

Да загине, ако не успее да докаже нищо. Тогава, както подобава, ще си отиде сред кълба от дим и пламъци. Но ако успее да убеди ръководството, да изобличи американците или самата Машина... Тогава може би за заслуги пред Родината... Ще го оставят? Та нали тогава и обреклите го на гибел зловещи цифри ще бъдат неверни, и ръководството ще трябва да го признае...

На казанската гара Сергей Василиевич веднага се гмурна в тълпата, нахлупи шапката си ниско над очите и тръгна към метрото.

Въртележката за преминаване на входа злобно изтрака на сантиметър след предишния пътник; първоначално Чистяков приписа и това към коварните замисли на изкуствения интелект, но после викът на дежурния постави всичко на мястото му. Беше забравил да плати!

Добра се до „Покровка“, намери апартамента на сина си и започна да звъни на вратата. Нищо, че е седем сутринта. На война като на война.

— Трябва ми тротил. И противопехотни мини. Спешно — смая той сънения мустакат здравеняк.

— Тате... Какъв тротил? — Онзи примигна и се прозя.

— И „Газела“, за да ги откарам. С останалото сам ще се справя — решително заяви Чистяков. — Гледай да не ме подведеш, синко!

— Чакай, тате. Ще погледна под леглото, може да се въргала нещо от рождения ден. — Генералът се почеса по чатала и се затътри към стаята.

Сергей Василиевич седна на една табуретка. Избиваше го на сън. Но не заспа: през затворената врата долетя разтревоженото: „... кани се да взривява нещо. Пристигайте бързо...“.

— Юда! — прошепна Чистяков с горчивина.

Без да изслуша до края доноса на сина си — макар да му беше интересно в ЧК ли се жалва, или в лудницата? А може би направо на Машината?! — Сергей Василиевич тихичко затвори зад себе си вратата и влезе в асансьора.

И така, няма взривни вещества.

Нямаше какво друго да направи. А повече не можеше да губи време.

* * *

— В кутиите има динамит! Сградата е завзета! Искам директна връзка с Президента! — изкрещя Сергей Василиевич в звънящия от напрежение високоговорител.

Картонените кутии, натъпкани с хартия и овързани с въжета за подскачане, запълваха равномерно фойето на Централната избирателна комисия. Върху всяка кутия лежах бюлетини от куфарчето на Чистяков. Охраната сама му беше помогнала да пренесе

кутиите от откраднатата „Газела“ във вътрешността: Сергей Василиевич каза, че са пристигнали гласовете, откраднати от демократите, а да не повярваш на това, си е престъпление.

В преброителния център — при самата Машина — така и не го допуснаха; но тъй като всъщност нямаше никакви взривни вещества, то голяма работа. Сега залагаше само на едно — силата на убеждението.

Отвън сградата постепенно беше обградена от милиция, идваше групата „Алфа“, телевизионерите разпъваха спътникови антени.

— Тук има достатъчно, за да отнесе по дяволите целия квартал! — нададе вой високоговорителят. — Аз, Чистяков, Сергей Василиевич, искам пряка връзка с Президента! Имам информация от държавна важност! Ще броя до десет, а после ще отнеса вашата Централна избирателна комисия и всичко, което сте успели да изпонастроите наоколо...

Отвърна му единствено вой на сирени.

— Едно — заплашително произнесе Сергей Василиевич.

— Две. Три.

Трябваше поне ампула с цианкалий в зъба...

— Четири. Пет. Шест...

Макар че сега сигурно снайперистът ще го свали с един куршум в челото и край...

— Седем. Осем...

Осветлението в сградата угасна. Ето, и Машината се намеси...

— Девет...

Вратата се отвори и по пода на фойето се плъзна някакъв предмет, като че ли с шнур, привързан към него. Газ? Бомба? Нещо бяло...

Телефон! Бял телефон с герб!

Апаратът зазвъня. Сирените на улицата млъкнаха почтително.

— Слушам ви — спокойно изрече гласът от другия край на връзката.

— Другарю Президент! Докладва Чистяков! Разкрих заговор! Системата ДАС „Избори“ извършва самостоятелни действия, които не подлежат на контрол от ръководството на нашата страна, Партията и Правителството! — развълнувано изстреля Сергей Василиевич. —

Целта е да се дискредитира изборителната система, да се подрони стабилността в нашата страна!

— Чистяков? Онзи, който... — изненадано започна Президентът.

— Тъй вярно! Същият! — зарадва се Сергей Василиевич. — Имам две версии за случващото се! Първата: системата ДАС „Избори“ действа по своя воля, защото в нея се е зародил изкуствен интелект! Втората: системата ДАС „Избори“ всъщност е агент на влияние, внедрен от американските разработчици на програмното осигуряване! При всички случаи Машината извършва непредсказуеми постъпки... Като се имат предвид бъдещите президентски избори... Няма да се получат свободни и честни... Тя се е ядосала, господин Президент!

— Глупости!

По покрива на Централната изборителна комисия тихо и нежно като с балерински пантофки зашумоля щурмовата група на отряд „А“. На гърдите и челото на Сергей Василиевич се появиха малки червени точки. И макар старецът да знаеше — така посочват мишената лазерните мерници на спецназовските винтовки, на него му се струваше, че сякаш Машината го гледа подигравателно с хилядите си очи.

— Слушай, Чистяков — снижи глас Президентът, — ще ти разкрия една държавна тайна. ДАС „Избори“ не може да оживее. Няма никаква система.

— Ама как?! — разстроено промърмори Сергей Василиевич и бръкна в джоба на панталоните си за корвалол. — Как няма?

— Ами техническите подробности... Почакай, ще дам слушалката на шефа на Изборителната комисия. Чуй го!

— Цялото програмно обезпечение на Машината е една екселска таблица! — радостно съобщи на атентатора самоубиец друг глас — плътен, благоприличен.

— Фина работа! Каквито и цифри да се получат — накрая от всички така или иначе се получават сто процента. Сама ги смята, гадта, представяш ли си? Да речем, че нашата Партия получава осемдесет процента, тогава комунистите ще имат десет и демократите десет. Общо — сто! Ако например нашата Партия получи седемдесет и девет и половина процента, комунистите ще имат дванайсет цяло и седем десети... И тя сама изчислява колко ще получат демократите. А преди как беше? Започват да броят гласовете директно в ефир — и

винаги се получава ту сто и три процента общо, ту деветдесет и осем! Изобщо не излизаха, позор за цялата страна. Но сега американците всичко оправиха. Сега ще имаме истинска демокрация по западен образец. Без грешки и скандали. Гейтс лично донесе дискетата, инсталира я. Електронно гласуване! И бюлетини изобщо не ни трябват. Нужни са само десет бутона с цифри, запетайка и бутон „Въвеждане“. Прогрес — не можеш да го спреш!

— Почакайте... Поейте... А защо са ви всички тези железни кутии в цялата страна? Какво има в тях? — объркан, изхриптя Чистяков.

— За по-солидно — отвърна шефът на Централната избирателна комисия. — И за да всява страх у васалите! А вътре в тях, Чистяков, има лампичка. Светодиодна, последна дума на техниката. За трийсет години стабилност в страната трябва да стигне!

— Сега винаги ще имаме сто процента — включи се Президентът. — Така че ти, Чистяков, не се притеснявай за изборите. Ще ги обезпечим. Няма никакъв бог от машината.

Червените точки се събраха в рояк, успокоиха се и погледнаха право в очите на Сергей Василиевич, право в душата му. Старецът разбра, че всъщност гледа в очите вечността.

— Почакайте... — рече с пресъхнала уста той. — Но щом този бог не съществува... Кой тогава въвежда цифрите?

---

[1] Цитат от „Книга за джунглата“ на Ръдиард Киплинг. — Бел.прев. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.